

PEST. I. félev.

25. szám.

Junius 22. 1865.

Megjelenik e lap minden héten egyszer, esütörtökön. Az előfizetési pénzeket, valamint a lapba szánt kéziratokat a Sz. István-Társulat igazgatóságához kérjük intézteni.

Előfizetési ár: helyben félévre 1 forint 31 kr., egész évre 2 forint 62 kr.; vidékre félévre 1 frt 66 kr., egész évre 3 frt 32 kr.

A pályázatok beiktatásáért tíz sorig minden egyszeri fölvetéért 1 frt, tíz soron fölül, egyszeri közlésért 2 frt, ha többször közöltetik, 1 forint 50 krajczár számítatik.

Tihany.

Rég vágytam látni Balaton vidékét, mely oly érdekes, oly vonzó minden része, hogy alig tudná az ember habozás nélkül legszebb pontját kijelelni. Ez óhajom is teljesült, s leírása által szeretnék mindenkit a gyönyörrelvezet-

benrészesíteni, melyet látása bennem idézett elő. —

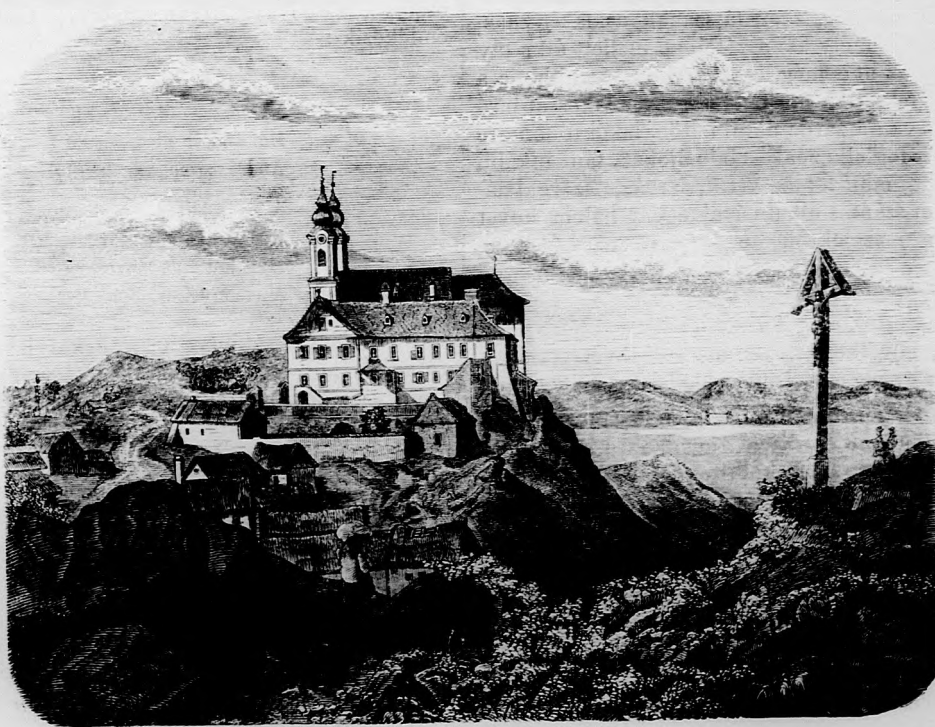
Ha költői nyelvezettel bírnék, egekig magasztalnám; eléje tennem mindenregényes tájnak, minden szép vidéknek; elég legyen azonban a jelen képben egyik érdekes pontját bemutatni.

Egy nyári délután pillantám meg először a magyar tengert a szántódi révben várva a zalai részről jövő hajót (nem gőzhajót, csak kompot), addig gyönyörködtem a nagy tavon, mely „csendes szelid időben azur színben ragyog; föld haragos zöldében, ha keble háborog.” Soká kelle várnunk a hajó megér-

kezét, egy óráig a kedvező szél daczára, mely kis vitorláját ugyan jól kifeszítette s egyes rohamaival csaknem levegőben látszott ragadni a bölcsőként ingó járművet. Végre parthoz vitorlázván, velünk visszaindult

a tihanyi kikötőbe. Most a vitorlát öszszegöngyölgetve az árbocához erősíték; használni nem lehetett a kedvezőtlen szél miatt, mely később egészen megszűnt. Épen széttekinték, midőn a leáldozónapvégsugaraival megaranyozva a kis tenger már lecsendesült kék fölületét, búcsut vett a földtől s a ködös távolban csillogó habfodrai közé

merült. Mily felejthetlen jelenet következett, két égbolt közt lebegtünk, egyedül az evezőlapátok csattogása juttatta eszünkbe, hogy mégsem ott vagyunk. Partra szállván, mintegy tíz percnyi uttal lehete a sötétlő

sziklás hegycsucsot elérni, melyről a szent-Benedek-
rendiek hatalmas kolostora int felénk kettős tornyával:

„Tihanynak bérczetőjén,
A Balaton felett,
Sötéten és magán áll
Egy régi épület:

Csendes kolostorával
Az Urnak temploma;
Falán majd ezredvnek
Van vése szent nyoma.“

A mily komor kinézése volt künn a homályban, oly annyira meglepően szelid rendtagok barátságos jobbjai fogadják a vendégeket. Magyar vendégszeretettel viseltetnek ők mindenki, még elleneik irányában is. Estebéd után felszólításunkra örömmel beszélt el egyik rendtag a félsziget s zárda történetét.

A tihanyi apátság eredetét az árpádházbeli királyok korából vezette le, ugyanis a negyedik király I. Endre alapította, kinek tetemei itt nyugosznak. Soká nyugalmas szórakozottságot leltek itt a tudományokban kifáradt komoly szerzetes-tagok, de később majd országos ellenségek, majd meg szerzetgyűlölők, irigy szemmel nézvé a gazdag apátságot, dulták fel, s némelyeket sajátjokká tevének, vagy közézőlokra fordítottak és csak újabb fejedelmi engedelmények helyezhették őket jó, de korántsem az egykori állapotba.

A török iga előtt két helység t. i. Ujfalu és Apáthi volt a félszigetben, melyre a 16-ik században nevezetes erőd építettet s várkapitányok kormányozták. Mindennek nyomai sem látszanak a kis egyházo-omladékon kívül, mely az aszfóti ut mellett áll s oly kisszerű, hogy az utas még csak nem is gyaníthatja a mondottakat. Helyettök most az alig ezer lakossal bíró Tihany falu van a zárda alatti lejtőn, lakói többnyire földműveléssel foglalkoznak. Gabnájokat tán inkább mondhatni köre, mint földbe vetik, ámbár a szorgalmasabbak minden szántás alkalmával egész halom követ szednek össze mezejőkről, de az csak nem fogy el, mégis a jó Isten szép aranykalászokkal áldja meg a magvetőt.

Örömmel vettük még főtisztelendő vezetőnk azon ígéretét, hogy következő napon a zárda nevezetességeivel és a viszhanggal ismertetend meg bennünket.

Az agg Balaton hullámainak csendes moraja mellett szenderegünk el s mélyen álmodánk régi jóidőkről a magányos szerzetes kolostor falai közt. Reggel alig ébredtünk fel, nem győztük eléggé csodálni a ter-

mészet nagyszerűségét; a kelő nap mintegy lángtengerből látszott az égboltra lépni, s mi a tenger közepén mint tündérsziget tetejéről bámultuk a varázshatalmu s lélekemelő jelenetet, mely önkénytelenül az embert Alkotója magasztalására ragadja; látására eszébe jut Berzsenyi „Fohásza“ s az Isten főnségének dicséretét zengő királyi lantos legszebb zsolttára jó ajkaira.

Mig így vallásos érzelmekkel valánk eltelve, meglepett bennünket a kalauznak ajánkozott ftdő ur. Mindenekelőtt a viszhanghoz vezetett, ugyanis éjszak felé a kolostortól tán egy lőtávokra, hol a domb (Nyár-hegy) emelkedik, melynek oldaláról az egyházzal szemközt állva elmondott hatméretű versét tökéletesen visszaadta.

Aztán megmutatva a kecskekörömök (kecskeköröm alaku és nagyságu kövecsek) helyét a Balaton partján, mert csak bizonyos helyen található, a zárda nevezetességeit tekintők meg.

Van könyvtára, szép ásványgyűjteménye, melynek jelességeit mind elősorolni hosszúra terjedne, csak két-három százados vagyis 16-dik századbeli magyar kéziratot említek. Az első szerzetes alapítója s több szent férfiú életéről szól, míg a másik egy régi tihanyi várkapitány, Piský István jegyzőkönyve. Egy becses viaszképet is őriznek itt, Ioyolai szent Ignác eredeti s holtá után levett képét, melyről okmány tesz tanuságot.

Végül a templomba mentünk, hol a ruhatár s néhány faragvány vonta magára figyelmünket. — Utoljára hagytuk a legérdekesebbet, a főoltár alatti oszlopos régi sirboltot, melyről Garay János így emlékezik:

— — — mely üregben
Nyolekszázados sir áll,
Hol álmaít aluszszá
András, magyar király.

A sir fölött a templom
Két tornya s a kereszt,
Mint két imádkozó kéz
A mennyekhez fölesd.

Mindent áttekintve még sokat irhatnék a félszigetkéről, mit oly szívesen közölt velünk kalauzunk, kinek ezer köszönettel tartozunk, mert perczeinket valóban élvezetessé tette s szívélyes Istenhözadót mondva, vallásos érzelmektől áthatottan távoznánk a 800 éves kolostortól, melynek képe mindvégig fenmarad emlékiünkben

Sellyey Béla.

Korunk.

Pokoli dolgok mennek végbe ma,
Ha vakok nem vagyunk, hát láthatunk,
A szándékok kinyilvánultanak,
Mindent saját nevén szólíthatunk.

A báránybőr ki van forgatva már,
Mely éles farkaskörömök takart,
Kivillant a simára fent gyilok,
Mely titkosan metszett, s szívünkbe mart.

Ismerjük a virághimes utat,
Mely — mint mondák — boldogsághoz vezet:
Mérgek kigyók sziszegik azt körül,
S tövise sok lábat megvérezett.

A csaléteknek bőségben hívünk,
S mint bárgyu hal, horogra akadánk;
Az örvény fölveré már habjait,
És esztelenül neki rohanánk.

Üres szóért árultuk a valót,
S boldogságunk árán megalkuvánk;
Az idegent befogadtuk, s mikor
Aludtunk, házunkat gyújtá reánk.

Egyenlőség! — váltig hangzott e szó...
Egyenlőn csalni, lopni — ez vala
A rejtett érdemény, melyet a nagy
Népboldogító titkon ápola.

Korhadt fának gunyolják a hitet,
Melyet az évek megviseltek,
Mely még csak egy elszánt csapásra vár,
Hogy romjai földön heverjenek.

Azért mégis kétségbe nem esem:
Virad még szebb jövődő hajnala;
De mindig a szírthez támaszkodom,
Melyet vész nem rendite meg soha.

Nem kell a hit, mely Istentől való,
Mivelhogy a test s vérhez mostoha,
Törvénye nagy iga, szigorú fék, —
Az kell, melyet ember kovácsola.

Elvéve tőlünk a vigasztaló,
Sebünkre nincs enyhítő balzsamunk,
Iránytű nélkül bolygunk föl s alá,
Gyerkezőktől meghányt labdák vagyunk....

Avagy talán sötétben látok én? —
Az életet, a mint van, úgy veszem:
Nem mondom, hogy fehér a fekete,
S boldog vagyok, a mikor éhezem.

Talabér János.

A jó tanács.

Egy híres alföldi városban mintegy negyven évvel ezelőtt egy ügyvéd telepedett le. A lakosok eleve pusztaságból is felkeresték pöreikkel az új ügyvédet; ez azonban oly gyorsan és szerencsésen járt el védencei ügyében, hogy csakhamar a legkeresettebb ügyvéddé lőn a városban.* — Az ügyes-bajos emberek nem győzték eléggé dicsérni az új ügyvédet, s kívül csak összetalálkozának, mindegyiknek ajánlák jóltevőjüket.

Egy tanyai embernek is eljutott fülébe az új ügyvéd dicsérete; elhatározta tehát magát, hogy a legelső hetivásár alkalmával ő is elmegy a híres emberhez. Ugy is történt, mikor bevégezte vásárlását, egyenest a vásártéren lakó ügyvéd elé hajtattott.

Az ügyvéd előszobájában sokan voltak már, kik ügyökben tanácsát akarák kikérni: a tanyai ember tehát szépen leült egy székre és várakozott, míg reá kerül a sor. Végre ő is bejutott az ügyvéd elé, ki őt egy székre leültetve s barátságosan kérdé tőle: mi járatban volna?

— Én bizony teins fiskális uram, csak azért jöttem, mondá a tanyai gazda, mert annyi dicséretet hallottam már a szegény nép részéről a fiskális urra, hogy eltökéltem magamat szintén tanácsát kikérni számomra.

— Szívesen szolgállok, jó ember, mondá az ügyvéd; de hát milyen pöre van?

— Pöröm ugyan nincsen, viszonzá a tanyai gazda, mert még a nevétől is félek; soha nem pörlekedtem én életemben senkivel.

— No tehát valami osztozkodás vagy végrendelet készítésében jött hozzá?

— Alássan engedelmet kérek, nincs nekem senkivel osztozkodni valóm.

— Tehát valami adás-vevési egyességet akar közzé tenni?

— Bizony jó volna még egy kis földet szerezni tanyám széléhez; de biz erre most nincs költségem.

— No de mégis csak kíván tőlem valami ügyben tanácsot.

— A számból vette ki a tekintetes ur a szót, mondá megörülve a tanyai gazda; hát én biz csakugyan egy tanácsot szeretnék fiskális urtól hallani és szívesen meg is fizetem az árát.

Az ügyvéd mosolyogva tollat vesz kezébe és kérdi a tanyai gazda nevét.

— Széles Gábor a nevem, mondá a tanyai gazda.

— Mennyi idős?

— Mintegy negyven éves.

— Mi a foglalatossága?

— Tanyás gazda vagyok.

Erre az ügyvéd irt néhány szavat egy darab papírra, s összehajtván odaadta a tanyás gazdának.

— No csakhogy megvan, mondá Széles Gábor, mert bizony szeretnék jókor kiérni a tanyára. Hanem hát mivel is tartozom érte?

— Majd ha még egyszer meglátogat, akkor beszámítjuk az újabb tanácsba, mondá neki mosolyogva az ügyvéd.

Gábor gazda megköszönve a szíveséget, bucsut vett az ügyvédtől s vígan hajtattott ki tanyájára. Mire azonban haza ért, már négy óra felé járt az idő; a nagy hőség meg az utegy kissé elbágyasztották őt s nagyon nagy kedve jött neki heveredni.

Azonban szénája már két nap óta le volt vágva és tökéletesen megfogyadt; fia kérdé tőle: gyűjtsék-e a szénát?

— Még ma? mondá a heverésző gazda, hisz már oly késő az idő, hogy készen sem lennénk vele; majd összetakaríthatjuk holnap tisztára.

Fia azonban azt mondá, hogy ha valami zivatar kerekednék az éjjel, nagy kárt vallhatnának. Felesége is helyeslé a fia észrevételét; de Gábor gazdának csak nem akart kedve jóni a szénagyűjtésre. Végre eszébe jutott a kis papiros, melyet az ügyvédtől kapott, kivette tehát erszényéből az iratkát s átadta fiának, hogy olvassa el.

A fiu elkezd olvasni: A mit ma megtehetsz, ne halaszd holnapra.

*E híres ügyvéd tudtunkkal Klausál Gábor volt. Szerk.

— Hát ezt tanácsolta volna a fiskális ur? — morgogá Gábor gazda magában. — Igaza van; megfogadom tanácsát. Erre rögtön kiment eselédével a semlyékbe, összetakarították a szénát elég jókor.

A következmény csakugyan hasznosnak bizonyította be a tanácsot: mert éjfélkor oly nagy zivatar és felhőszakadás kerekedett, hogy a réten feküdt szénát mind elsodorta a víz. Másnap a szomszédok mind kétségbe esve panaszkodtak egymásnak szénájok miatt; egyedül Gábor gazda maradt ment a kártól.

Ezen esetből oly nagy hitelt nyert előtte az ügyvéd tanácsa, hogy mindenben azt tartotta maga előtt szabályul. De nem is bánta meg, mert csakhamar első gazda lett szorgalma és rendszeretete által a környéken. Azonban nem feledkezett meg a jó tanács adójáról sem, mert minden évben husvétra egy szép bárányval kedveskedett neki. Ezen önkényes ajándék az ügyvédnek is jobban esett, mint más ügyben a csengő aranyak.

Óslaki M.

Szent Iúzerke.

Libera.

— Magyarra téve. *) —

Ments meg engem Uram! az örök haláltól.
Ama rettenetes napon minden bajtól,
Midőn az ég és föld meg fognak indulni,
Eljősz a világot lángokban itélni.

Reszketeg lettem én, **) borzadok és félek,
Földi pályát végzett szegény bűnös lélek:
Félek a naptól, mely vizsgálni fog, s dúlni,
Midőn az ég és föld meg fognak indulni.

Harag napja az, és inség, veszély napja,
Nagy nap, mely a bűnöst győtrelemnek adja:
Midőn te, ki mindig éltél és fogsz élni,
Eljősz a világot lángokban itélni.

Adj Uram! örökös nyugodalmat nekik,
Örök világosság fényeskedjék nekik:
Hogy trónusod körül udvarolhassanak,
Téged boldogítót örökké áldjanak.

Ments meg engem Uram! stb. —

Sirbaeresztéskor.

Sirba szállok ez életből,
Koporsómra röghalom dől:
Atya! a ki teremtettél,
Mondd: hogy lelkem már veled él.

Majd, ha e világ tűnni fog,
Hiszem, innét föltámadok:
Fiú! a ki megváltottál,
Adj akkor helyet jobboldnál.

Kegyelméből lélekzettem,
Hittem, reméltem, szerettem:
Szentlélek! ki megszenteltél,
Adj kegyelmet, ugy lelkem él.

Ti, kik értem kesergetek,
Kedvesim! Isten veletek:
Legyen éltetek boldogság,
Áldjon meg a Szentháromság.

Órosz Ádám.

Jézus szent szive társulata.

Alig hangzottak el a jámbor hívők ajkairól az imálandó Oltáriszentségben a kenyér színe alatt rejlő Isten embert ünnepelesen diésítő és a diadalmenetekben magasztaló ajtatos énekei, már is jó anyánk, az egyház, egy más jeles ünnepet tűz ki és megülésére nem csak édes anyai szavával, hanem bucsuajándékokkal is édesget; ez Jézus szentséges szívének ünnepe. Valamint Urnapja lételét egy jámbor nő eszközlé, ugy ezen szép ünnepet is Alacoque Margit a legragyogóbb erényekkel ékesített zárdaszűznek köszönhetjük; ugyanis Jézus ezen alázatos és tiszta jegyesének megmutatá szeretettől lángoló tövissel övedzett szívét, és kijelenté neki ohajtását, hogy szent szive tiszteletére az urnapi nyolezadutáni pénteket ünneptől szenteljék azon czélra, hogy e jámbor lelkek hálát adjanak a végtelen kegyelmekért, melyeket Istentől az Oltáriszentségben nyertek, s hogy valamennyire legalább jóvátegyék azt a sok méltatlanságot és szentségtörést, melyeket a rossz keresztények az Oltáriszentség ellen elkövettek, és végre hogy Jézus szive szeretete viszont szere-

*) Fölséges dallama megszerezhető az egri székesegyház karmesterétől.

**) Nem: „Reszket minden tagom“, mint kinyomva hibáson van, mert a léleknek nincsen tagja.

tetre gyulaszsa szívöket és ezen szentséges szívnek drága kincseiben részesüljenek.

A végtelen szeretet örök kiapadhatlan forrása Jézus szentséges szive, melyet éretünk adott, ez ünnep tárgya, így szólít bennünket ez alkalommal: fiam leányom, add nekem szivedet. Oh igen, a hitben megfogyott korunkban, midőn Isten és religio, ég és erény, lélek és örökkévalóság semmibe sem vétetnek, hanem az uralkodó bálvány, melyet legtöbbször imádnak, a pénz, kevélység és érzékiség, valóban igen is ezélszerű és üdvös, hogy Jézus mint egy atya megmutassa szerető szívét, ki az örvény szélén álló gyermekeért mindent megtett annak megmentéséért. Az ember szeretetre van alkotva, szívének szeretni kell, legyen bár mi az mit szeret, hanem szeretett tárgyának adja szívét is; mert a hol kincsünk, ott van szívünk is. Már pedig kinek adhatjuk inkább szívünket, mint annak, ki üdvünk, ezünk és örök jutalmunk?

Elismerték ezt a jámbor hívők, s igen is megszívlelték, valamint az iszonyu hálátlanságot, határtalan gonoszságot is, melylyel Üdvözítőnk szeretetét sok hálátlan ember viszonozza, ki az irtalom és örök szeretet ezen kuffejét megveti, becsmerli, káromolja, kellő készület nélkül, bűnös szívvel terhelt lelkismerettel veszi magához: azért nem csak nagy lelki örömmel ragad-

ták meg az alkalmat, midőn mintegy másfél század előtt ezen jeles ünnep keletkezett, hogy a Megváltó vegeetlen szeretetét meghálálják, a gonoszságokat jóvátegyék, nehogy büntető igazságra változzék a könyörülő szeretet, és nehogy örök kárhózzal lakoljon a vakmerő gonoszság, a legnagyobb buzgalommal fordultak Jézus szentséges szívéhez, lángoló jámbor fohászokat ígyekeztek engesztelő áldozatul bemutatni, és hogy buzgalomnak annál biztos sikere legyen Jézus szent szívében, a szeretet ezen forrásában azonnal tisztelete kezdetén egyesülni, sorakozni siettek, társulatok alakultak, úgy hogy alig mult négy év, hogy ezen legszentebb szív nyilván tiszteltetett, már is több mint 300 a romai pápától megerősített és számos bucsu, kegyekkel ellátott társulategyülekezet létezett különféle helyeken.

Hetedik Pius pápa a békéről nevezett bold. szűz Mária templomában alakult Jézus szent szíve romai társulatát mind e név és ezim alatt hasonirányu társulatok és egyesületek fejévé, Jézus szíve főtársulatává emelé, és apostoli hatalmánál fogva megbízta minden bárhol alakult vagy alakulandó hasonnemű társulatokat egyesületeket magához kapcsolhatni, főgyülekezetekbe bekelezhetni, és mindegyikre a neki több szentséges romai pápától bőven engedélyezett kegyelem kincsét: a bucsukat kiterjeszteni.

Édes hazánk szívében Pesten is keletkezett néhány év előtt némely jámbor hívek buzgó ohajtására Jézus sz. szíve tiszteletére társulat, mely miután 1861. országunk főmagasságu hercegeprimása bibornok jó atyánk által megerősített, rendes ajtatoságát tartja a sz. ferenczi atyák templomában minden pénteken délután; minden hó első péntekén az élő, minden évnegyedkor az elhunyt tagokért szentmisét szolgáltat, Jézus szentséges neve és szíve ünnepén a tagok közül számosan töredelmes szível gyómnak és áldoznak, délután pedig sz. beszédet örömmel hallgatnak. Ezen szép ajtatoságot annyira megkedvelték városunk és környékének hívei, hogy mintegy Jézus sz. szíve szeretetétől vonatra siettek számosan a társulatba lépni, úgy hogy ez jelenleg 2347 tagot számlál, kik a szeretet forrásánál egyesülvők, nagy lelki öröm és vigasztalással telik el szívök, minthogy egyesülve tudják magokat a romai főtársulattal, és már most minden engedett kegyelmekben részesülhetnek, mint ez a következő romai okirattól kitünik, melynek értelme nyelvünkön következőleg hangzik:

Szent Pál apostol ezimű világi áldozárok egylete az örök városban, a békéről nevezett szűz Mária nál. Ha jó és kellemes az isteni tanokként az atyafiaknak együtt lakni és az igralmak Atyjától nagyobb mértékben ömlenek az ajándékok azokra, kik szent nevében összegyülekeznek, mégis leginkább jó és fölöttébb kellemes egymásközt ily társágban lenni Jézus legszentebb szívében, és ebben mint sziklák üregében és kőfalak hasadékaiban mintegy fészket rakni s legbiztosb menedéket keresni. Mindnyájunkat ezen szívben, melyből az édesség legteljesb folyamai szivárognak, akar a legszerelmetesb Jézus rejleni, hogy ugyan abban egyesülve rendezett

sereget képezzünk, melynek zászlaja a szeretet és azon legszentebb szív, melyet irántunk szeretetének nyila sebze meg. Tehát ezen okból hetedik Pius lángoló buzgalmánál fogva, hogy mindnyájan Krisztussal minél szorosabban egyesüljünk, szent Pál apostolról nevezett áldozárok egyletének engedélyt adott, hogy Jézus sz. szíveről ezimzett gyülekezetet alakítsanak szűz Mária kapornájában, mely azután a békéről nevezett szűz Mária templomába egyházzogilag áttétezt és azt több bucsuval megajándékozván, azon kiváltsággal is felrubázta, hogy minden hivat befogadhat. Azonban, hogy ezen ügy szerencsésebben sikerüljön, üdvösnek találtatott hasonló gyülekezeteket más helyeken is alakítani, miért ugyanazon pápa január 25-kén 1803-ban adott apostoli iratában ezen ügyben határozta, hogy valamint az örök városban létező többi főtársulatok, úgy az említett szent Pál egylete is hatalommal bírjon gyülekezeteket, társulatokat, ajtatos egyesületeket, melyek ugyan azon intézménnyel bírnak, legyenek az örök városon kívül bármily helyen alakítva vagy alakítandók, bekelezhetni, és azokkal mind azon bucsukat, melyekkel bír, közleni, hogy bár azon gyülekezetek a helyek különbsége miatt elválasztva, sok tagokat számlálnak, mégis mind ugyanazon főnek egy testét teszik. Miután tehát a szerafikusz. Ferencz szűz Mária tartományabeli atyák alkantarai sz. Péternek Pest városában létező templomában ugyanezen Jézus legszentebb szíve rendesen alapított társulat igazgatói tölünk, kik a nevezett egylet kormányzásával meg vagyunk bízva, kérék, hogy azon gyülekezetet a miénkhez kapcsoljuk és befogadjuk, legjámborabb kívánságukat ajánlván és a legnagyobb örömmel eltelve, kérelmökbe beleegyezzünk, és a főlebb nekünk tulajdonított apostoli hatalmunknál fogva az említett Jézus szent szíve tiszteletére ajánlott gyülekezetet, mely ugyanazon templomban alakult, megtartván a kilencz szabályt, melyek a rendszerben leírva, a mi ugyanazon szentszív-gyülekezetünkhöz kapcsoljuk és bekelezük, és vele azon bucsukat mind és egyenkint, melyeket a boldogemlékü romai pápák VII. Pius és XII. Leo gyülekezetünkhöz engedtek, és XVI. Gergely bővített és megerősített, közöljük és megosztjuk. Minket pedig, és ohajtásainkat gyámolítsa Jézus az emberek Üdvözítője, kinek szívében egyesülünk, hogy azon szent tüztől felgyulasztván, melyet ő jött küldeni e földre, úgy füssünk a menyeeiek és leginkább a szeretet anyja, Mária jelen segélyével támogatva, hogy végre a hervadhatlan mennyei koronát elnyervén, a szentek gyülekezetében egyesüljünk. Miről, hogy mindnyájan annál biztosabbak legyenek, jelen oklevelet ugyanazoknak átadatul rendeltük, sajátkezűleg aláírva és az egylet jelével erősítve.

Adva Romában a békéről nevezett szűz Mária nál január hó 24-kén 1865.

Az Isten nagyobb dicsőségére, a jámbor társulat ajtatoságának emelésére mindezt az olvasó közönséggel megismerteti

B . . . V . . .

M o r z s a l é k o k .

II.

(Mi a igaz nyugalmat?) Ezeren és ezeren panaszkodnak a világon, hogy mily rideg, mily zordon, boldogtalan e földi élet! Szívök, lelkök tele van kinnal, nyugtalansággal, melyet sem gazdagság, sem a földi örömek mámore esillapítani nem képes. Mindent felkutatnak, ha valahogy ez életuntságon, nyomáson segíteni s a szívben békét kelteni lehetne, — csak ott

nem keresik, a hol bizonyosan feltalálhatnák: a vallásban! — Nines az a seb, a melyre ez enyhítő, gyógyító balzsamot ne adna. Próbáld meg csak, te nyugtalan szívű halandó, gyónjál meg egyszer igaz szívedből: majd meglátod, mily édes béke költözik szívedbe, — béke, minőt a világ nem adhat. Ime erre is egy példa. Párisban egy protestans hölgy egy katolikus grófnak volt eljegyezve. A gróf a nő előtt oly vidám és nyugodt keblu-

nek tünt fel mindig, hogy az szintén megirigyelte tőle e lelki békét. Egyszer megkérde tőle, honnan van az, hogy egyre oly derült, s oly feltünően nagy benső békét élvez? A gróf így felelt: Nekünk katolikusoknak módunkban áll szívünket a törődelem szentségében, a gyónás útján föltárni, s magunkat Isten helyettesére bízni, — ez adja nekünk eme benső lelki vigasztalást, e nyugalmat, melyet rajtam tapasztalsz, e benső békeséget. Erre a grófnő kath. papot hivatott. Szívében szokatlan szomorúságot és levertséget érzett. A papnak kérdésére, hogy mi kívánsága, a grófnő így felelt: „Én, fötisztelendő atyám, gyónni akarok.” — „Katholikus kegyed?” — Nem. — „Jaj, akkor nem is hallgathatom ki gyónását, mert ehhez mindenelőtt megkívánatik, hogy az egyházat anyjának és tanítójának elismerje, hiszen mindent, a mit az élénkbe ad s eltökélt szándoka legyen, mint igaz gyermeke — élni és halni.” „Másképp nem gyónhatom?” — Nem. „Oh de én mégis meg akarok gyónni; oktasson hát a szükségesekre, mert én katolikussá akarok lenni!” — Nem sokára azzá is lett, meggyónt és élvezte szívében azt a békét, minőt a világ nem adhat.

III.

(Gyónik-e a római pápa is?) Igen sokszor csak azért gyűllöl az ember valamit, mivel nem ismeri. Vallásunk ellenségei közt is igen sok olyan van, a ki csak azért ellenségünk, mivel nem ismeri, vagy rosszul ismeri vallásunkat. Így a gyónástól is azért irtóznak legtöbben, mivel nem ismerik annak isteni eredetét, hanem azt hiszik, hogy ez a papok koholmánya, ezek gondolták ki, hogy legyen mivel az emberek üstökét kezökben tartani. Higyétek el ti, kik ilyes badarságot tartotok, hogy, hamar a gyónást csakugyan a papok gondolták volna ki, bizonyosan egy gondolták volna ki, hogy nekik ne kelljen szintén gyónniok. Mert a maga fejére bizonyosan senki sem gyújtja a házat. Már pedig a kispaptól elkezdve föl a római pápáig, minden papnak kötelessége gyónni, csakugy, mint az utolsó utca-i katolikus koldusnak. Aztán gyónnék csakugyan a római pápa is? Erre is egy szép esetet mond Venninger saját életéből. „1853-ban — mondja — találkoztam Michigan taván (Amerikában) egy methodista predikátorral. A mint ő engem a hajón észrevett, felém közeledve megszólított: „Katholikus pap ön?” — „Igenis.” „Szabad önhöz egyről másról kérdést intéznem?” — „Miért nem.” „Mondja meg nekem ön: a pápa is szokott gyónni?” — „Mindenesetre” — volt az én válaszom. „Micsoda, a pápa is gyónik?” — tört ki egész csudálkozással. „Természetesen, mondám én; mert ha a pápa nem köteles gyónni, akkor bárki más sem köteles. Vagy a pápa talán nem is ember? nem vétkezhetik-e ő is? vagy az ő számára Krisztus talán valami más egyházat alapított, mint a melynek ő feje?” — „Ugyan kinek gyónik hát a pápa? kérdé tovább a csudálkozó predikátor. Talán csak magának Krisztusnak?” — Nem, mondám, ő is papnak gyónik.” — „No, ezt sem hallottam még soha is!” — „Kérdezzen ön,

uram tőlem még másfélket is a katolika egyház felől, mert bizonyosan sok másféléről sem hallott semmit is.” De ugy lát-szék, nem volt erre kedve.” — Az is azok közé tartozott, a kik nem akarnak bennünket ismerni.

IV.

(A papok mit sem tudnak arról, a mit a gyónásból tudnak.) Igen sokat az rettent vissza a vigasztalás legigazibb forrásától, a gyónástól, mivel nem tudják magokkal elhitetni, hogy ki ne beszélje azt a pap, a mit neki meggyónnak. Tudja meg az ily kételkedő, hogy a papnak még akkor sem szabad kinyilvánítania, a mit a gyónásból tud, ha ez által tulajdon édes szülőjét menthetné is ki a bizonyos halálból!

Ha nem hiszed, kérdezd meg a törvénytörési bírakat, hány-szor akarták ezek a paptól erőnek erejével is kicsikarni, a mit nekik az elítelt rabok a siralomházban gyóntak, hogy megtudják, ha vajjon nem hoztak-e egyik másik ártatlanra is halálos sentenciát? De hasztalan; a papnak minden fenyegetésre is csak ez volt felelete: én semmit sem tudok! — Egy igen meglepő esetet olvastam e tárgyban. Egy protestáns ember, ki egész Olaszországot beutazta s Romát is meglátogatta, sehogy sem tudta magával elhitetni, hogy a katolikus papok csakugyan törhetetlen hűséggel örködnek a gyónástitok peesétje fölött, és hogy soha senki ellen föl nem használják, a mit a gyónásból tudnak. Erről minden áron meg akart győződni. Kiadta hát magát katolikus papnak. Sikerült neki valami uton módon egy katolikus pap bizonyítványaihoz jutni, hogy legyen mivel magát igazolni. Ezeket kezéhez véve, elmegy a templomba s jelenti magát a sekrestyében, hogy gyónni akarna. A sekrestyeigazgató azonnal szívesen ajálkozék gyónását kihallgatni. A protestáns ember, csakugyan meggyónik, s meggyónja a sekrestyeigazgató-nak, hogy ő nem pap, hanem protestáns ember, de azért misézni szokott, s hogy erről le sem mondhat, miután ő evvel keresi kenyerét; végül elmondja, hogy hamis bizonyítványai vannak. Erre a gyóntató atya kijelenté neki, hogy ily föltétel alatt, ha t. i. bűnét le sem akarja tenni, őt föl nem oldozhatja. S ezzel fölkelt s a sekrestyébe távozott. Most az álpap utána megy, jelenté magát nála, hogy ő misézni akar. Az igazgató, mintha nem ismerné, mintha semmit sem tudna a felől, a mit csak imént gyónt meg neki, bizonyítványait kéré (mert tudnivaló, hogy a papnak, ha idegen földön jár, mindig bizonyítványt kell előmutatnia, mielőtt misézni engednék); megvizsgálta azokat, s aztán így szól hozzá: Jól van, uram, tessék misézni. Sőt még maga készíté elő a miseruhát, kelyhet. Amint ezt a protestáns ember látta, ily szavakban tört ki csudálkozása: No, most látom, hogy a kath. pap semmit sem tud arról, a mit a gyónásból tud; de egyuttal azt is látom, hogy csak a katolika egyház Jézusnak igaz egyháza! — tanítson engem: én katolikussá leszek.

Nagy Antal.

Római Levelek.

VI.

Roma, június 1. D. a J. K.! Roma! e név hallatára van-e hű katolikus kebel, van-e csak egy szív is, mely érzéketlen marad? avagy, van-e egy elve is, melyben a gondolatok egész láncolata föl ne támadna? Kapitólium, Vatikán! Az a világhódítás, kormányzás s hadi erő dicsőséges összege; ez az ember-nem szelidítése s szívnyemesítésének utánozhatlan fénypontja! Roma — a hajdani dicsőség középpontja, a világon található

méltóság székhelye, legyen ép, vagy romokban heverő, őrsi emlékei által a jó akaratú embereket, emlékezteti a világ hódoltatók nagy hatalmára, és Krisztusnak a pogányságon vett fényes győzelmeire. Küzdött, küzd s fog küzdeni Roma a tévtanok, az eretnekség, a szakadások elbizakodott tanítóival. Tizennyolcz századon keresztül hány száz, ezer eretnek, mennyifele szakadár anyagi, szellemi erővel felvértezve nem tartott egyenesen Romá-

nak eredménytelenül? Az ostromállapot örökösön tart Romában. — Minden szem epedve néz Romára: jó, rossz, hü, álnok, őszinte, ravasz, barát, ellenség. Ezek kézujaikon ezerszer is kiszámították már azon pillanatot, melyben annyi sok harez s küzdés után össze kell rogyania megsemmisülve: amazok Istenben bizva, későn, vagy korán biztosak, hogy új győzelmi dícskoszorúval látják föléltve Romát, megújulva stb. — Ily, s ezekhez hasonló elmékedések tartattak május 22-, 23-, és 24-dik napjain a dömések főegyházában az összegyűlt romaiak előtt, miszerint hálálják meg az isteni gondviselésnek, hogy VII-dik Pius pápa öt évi szoros fogságból Mária közbevetése következtében Romának visszaadott. A nagy templom belseje, különösen a nagy oltár száz meg száz égő gyertyák lobogása között ragyogott, közepén a szűz Mária szobra, a keresztények segítségére — valóban világra szóló egy ünnepély, mely mikor 1814-dik évben ugyan e napon legelőször tartatott, magyar huszár vitézeknek is volt részük s érdemek benne, ezek Bolognából Romáig — *Próhászka* vezérök levén — Pius pápát örvendezve kísérték egy nagy zászló elővivése alatt, melyen a magyarok Védasszonyának képe tündöklött, e két latin vers aláírásával:

„Hungariae Patrona PIUM comitatur ad Urbem,

O felix tanto Roma sub auspicio!”

Áldozócsütörtök napján a pápa a lateráni szent János székesegyházába a Vatikánból fél tíz órakor fél-ünnepélyes kísérettel indult, hol szent-miséét hallgatván, mint szokása, ennek végével a templom erkélyéről világra szóló áldást mondott bücsüengedéllyel a jelenlevő, meggyónt s megáldozott keresztényekre. Számos, különösen falusi nép gyűlt össze e szent szertartáson résztveendő, kik élénk felkiáltások, szívélyes üdvözlések közt a pápát már délután a városba bekísérték.

Május 26. Neri szent Fülöp, Roma apostolának ünnepe napján a pápa díszkoecijában egész ünnepélyes kísérettel ment e szentnek sírjához a Filippini vagy Oratorianusok egyházába; mellette ültek *Sterx* Engelbert mehelni, és *Guidi* Fülöp bolognai bibornok érsekek, a napnyugati patriarchalis keresztnek egy fehér öszvér hátán való elővivése alatt lépésről lépésre szent komolyságban. E menet hasonló valódi diadalmenethez; a házak ablakai szőnyegekkel föl voltak ékesítve, az ut arany-sárga homokkal behintve, két oldalról szakadatlan tédelő nép sort képezett, a pápa a népet áldva, ez pedig evviva hangoztatásával még nagyobb szerívé tette e menetet. A szent atya elérvén szent Fülöp sírjához és szent misét hallgatva, ottan hosszasan imádkozott, minek végével dél tájban ugyan azon rendben élénk üdvözlések közt Vatikánjába tért vissza. A pápa, meg Roma, jól jegyzé meg egy olasz író — *Giusti* — a szerelmesek szerepét vitte s viszi, összekapnak, összezördülnek ezek meg-meg ölekeznek kölesönös szeretettől ösztönözöttve: és valamint a szerelmesek közti pör elintézésére minden ügyvéd fogadatlan prokátor; ugy a pápa meg Roma, Roma, meg a pápa közti viszonyok, bajok stb. kiegyenlítésére, megítélésére hiába törekedett, vagy törekszik akár ki ember fia gyarló esze, tehetsége, meg legjobb akarata is; a pápának csak ez az egy menete, s Romának ekkori örömitasága, milliion ellenvetést ezáfol meg. Eljen a pápa király!

Május 28. utolsó vasárnapon máriahóban, élénk részvétellel mindazon egyházakban, hol a máriahavi ajtattosság tartatott, köz áldozás volt betegek áldoztatásával. Ezek végeztével seregenkint siettek szent Péter egyházába, hogy a boldogok közé besoroztatott *Berchmans* János Jézustársaságbeli volt növendékpap új ünnepélyénél vehessenek részt. Gyönyörű s igen meglepő volt belépve a szent Péter egyházába a kupola alatt

I. *H. S.* óriási betűket csillárokból égő gyertyák fényében, valamint a falon lévő négy csudatörténetet, s csillagok közt mintegy mennybe szálló *Berchmans* János díszes képét látni. Sok nép volt jelen, különösen esti órákban, mikor a pápa udvari kísérettel e szent képe előtt ajtattosságát végzé. Született Diest nevű városban, Brabant hercegségben Belgiumban 1599. évben. Mechelnben a szónoklati osztályt mint első jeles elvégezvén, ugyan ott a Jézustársaságbeliek rendébe lépett 1616. évben. Két próbaévet dícséretesen kitöltvén, tanulmányát folytatandó, Romába küldetett, hol mint egy szende angyal mindnyájától bámultatott esze, szerénysége, s ajtattosságáért, tündöklő példánya levén tanuló társainak, 1621. év augusztus 13-kán szent halállal mult ki a Collegio Germanico-Hungarico-épületben. IX. Pius pápától a bölcsészet tanulók pártfogóul ajánlatott 1865. év május 28-án, mikor is az ő boldogok közé való soroztatási ünnepélye fényesen megtartott. Földi maradványi egy lazul drága kőkoporsóba lesznek elhelyezendők szent Ignác templomában szemben szent Alajos sírja oltárával.

Romában is hallatlan szárazság uralkodik márczius 28-ikától máig eső nem volt. Nagy forró meleg napok járnak.

Liszt Ferenc hazánkba herceg Hohenlohenél lakik állandóan, készül augusztusban Francia-, Némethonon keresztül *Pestre* rándulni. Hohenlohe hg lábzan szenved régtől fogta. — *Szoldaticus* ur a jeles festész, kit nm. *Ranolder* János veszprémi püspök nemeslelkű pártfogása segített Romába, szintén gyengélkedő. *)

Apróságok.

12.

A pápa ő szentsége alkalmat talált az ugy nevezett kövér csütörtököt az ő szeretetéhez valóban méltó keresztény tett által megszentelni.

Egy szegény kőműves magas állványról épen akkor esett le, midőn a pápa koecin arra haladott. IX. Pius azonnal leszállott a koeciről és megtekintette a sebesültet, aztán elvitette a legközelebbi kórházba, hol jelen volt, míg ápolás alá vették, és miután megvigasztalta és megáldotta, pénzsegélyt is hagyott vissza számára.

E megható tett mély benyomást tett a jelenvoltakra, s midőn ő szentsége távozott, a betegnek és az egész környezetnek hálalekintete kísértte a magas jötevőt.

13.

Bizonyos együgyű ember reggel lélekszakadva ment földesurához, hogy ő az éjjel kísértetet látott, s azóta egészen magán kívül van.

— Mikor láttad a kísértetet? kérdi tőle a földesur?

— Az elmúlt éjjel, mondja ez, éjjel tájban, mikor hazamentem.

— Hol?

— A templom fala mellett a hold világánál.

— És minő formája volt a kísértetnek?

— Ah uram, roppant nagy számár formája volt.

— Légy hát nyugodt barátom, szól gonoszakodva a földesur; akkor bizonyosan saját árnyékodtól ijedtel meg.

*) Jeles festész hazánkfiától egy új remek Immaculátát volt alkalomunk látni a n. n. veszprémi püspök budai palotájában. A jeles művész méltán ajánlhatjuk különösen azok figyelmébe, kik oltárképeket kívánnak festetni. Szerk.

Műjság?

(Esztergamból, június 11-éről az I. T.-nak írják): Ő eminentiája, Magyarország herceg-prímása mai napon új és pedig hervadhatlan virágot fűzött azon koszorujába, mely homlokát ékesíti, midőn végképen megalapította székvárosában azon nagyszerű intézetet, mely a növelésnek fogja szentelni minden erejét. Előn határozva, hogy jövő október 15-én, azaz sz. Terézia ünnepén, Szatmárról tíz apáca fog bevezettetni a volt papneveldebe, a hol fűsőbb nevelésre 4 osztály fog nyitni és a városból bejáró növendékek számára szintén négy osztály, a nagyobb leányok részére egy varrósiskola, egykét év múlva pedig kisdudovoda. Ő eminentiája evégre alapítványul letett már a ft. káptalan kezébe **60.000 forintot**, a mely összeg a főkapitán által **7000 forinttal** növeltetett. A haz. helyreállítására is **10.000 forintot** szánt ő eminentiája és ezenkívül a felszerelés összes költségeit is magára vállalta. Hogy az intézet a várakozásnak teljesen meg fog felelni, arról kezeskedik a szatmári anyaház, mely válogatott és minden tekintetben kiképzett jeles egyéneket küldend Esztergamba. Gr. Károlyi István lelkésze neje ő mlga volt kegyes a főpártfogónő tisztét elvállalni.

(Erdélyből írják): Alig lépett Erdély határára Fogarasy Mihály erdélyi püspök ur ő mlga, Bánfi Hunyadon egy nemes ajánlattal kezdette meg főpásztori működését. 1000 forint o. é. ígért avégre, hogy ottan, a hol eddig csak egy szobában tartották a katólikusok az isteni tiszteletet, jövőre templomot építhessenek, — egyszersmind nagylelkűen megígérte, hogy a főbb helyeken igyekezni fog részvétet költeni e magasztos cél elérésére.

(Péterfillérek.) Az „Idők Tanuja” ez idén eddig Péterfillérekben ő szentsége számára 312 darab aranyat, 225 frankot aranyban, 237 frankot pápai kötvények- és szelvényekben, és 326 forint 81 krajczárt gyűjtött.

(Ft. Szabó Imre iszkászi esperes ur), ki kitűnő szónoki talentumáról is országszerte ismeretes, ez idei Szentháromság vasárnapján Kis-Czellben, e nagyon látogatott kegyhelyen, mint nekünk onnan írják, a kalváriahegyről legalább is 10.000 embernek szónokolt. Roppant hatású előadásának tartalma volt, hogy azért van oly felfordult világ, mert a keresztények háztartásaikban az Istent az őt illető első helyről kiszorítják, s vagy önmagokat, vagy hasonló gyarló bálványokat, arany borjúkat tesznek helyébe. Amugy is népszerű előadását a szentírásból és közéletből vett számos példával felvilágosítván, azt mindenki, még a legügyibb is jól felfogta. Egyébként a hallgatók közt másvallásnak s izraeliták is nagy számmal voltak. Szent beszéd után az ünnepelt szónoknak legalább is félóra kellett, míg a házba vissza tudott menni a nagy néptömeg közt, mely a szó teljes értelmében csaknem zétosztotta, az egyike erre, a másik arra huzván kezét, ruháját, hogy azt halálból esőkolhassa. Pedig Szabó Imre Kis-Czellben nem új jelenség, minden évben szokván a kalvária hegyén Szentháromság-vasárnapján szónokolni; épen azért öznölik is be meghallgatására az egész messze vidék.

(I. T.)

(Palaznakról a következő sorokat vettük): Palaznakhoz közel (Zalamegye) Csovak község határában mlgtu R a n o l d e r Zános veszprémi püspök szép szőlőhegyi birtoka, melynek déli részén vonul el a B. Fűredre vezető országos út, s ezen utnak jobb partján épen a szőlőbirtok szélén egy kitűnő díszes helyen egy, még az 1860-ik évben kőből faragott, s Jézus és Mária képével ékesített remek keresztet állított fel. Ezen kereszthez szoktunk évenként egyszer a keresztjáró napokban egyházas körmenetet tartani. Ugy az idén is, az irt napon szent áhitattal oda zarándokolánk, s midőn a megváltás szent jelvénye előtt térdre borulva a mindenszentek litániáját folytatók, ime! az ajtatos hívők serege egyetemben, a szent kereszt tövére hullva látja szeretett kegyelmes főpásztorát mindad-

dig, míg egyházi könyörgéseinket végezvén, kétszeres buzgósággal térünk vissza templomunkba, hálát zengeni Istenünknek.

Széptóth A.

(Ft. Girk György pécsi püspök ő mlga) a pesti oltáregylet szent ezéjainak előmozdítására újra 50 o. é. frtot szentelt, melyért az egylet ezennel legforróbb hálaköszönetet nyilvánít.

(Egy régi hű nőcseléd.) Stula Borbála nevű cseléd halt meg Bécsben, ki 1801. óta, tehát 64 évig mindig egy helyen szolgált.

(Somogyból írják), hogy a közbiztonság, mely ott az utóbbi években annyira rosz hírben volt, valahára teljesen helyreállott.

(Zászlószentelés.) Pécsen jun. hó 5-én szenteltetett fel a székesegyházban a pécsi kath. iparos-segédék együletének, mely egyébiránt másvallásnak is tagjai közé fogad, gyűjtés útján vett zászlója, nagy néptömeg jelenlétében. A zászló-anyaságot Majláth György ő excellentiájának neje, b. Prandau Stefania asszonyság vállalta magára, ki is a zászló felékesítéséhez díszes szalaggal járult. Az egylet alakítója, nt. Szauder Antal ur német. elnöke pedig nt. Peintler József ur magyar nyelven köztetszést aratott egyházi beszédet mondta. Az egyházi ünnepélyt az egylet tagjai számára rendezett lakoma és táncvigalom követte.

(Főlkérteünk a következő sorok közzétételére): Komárom f. évi máj. 25-én. Örökké emlékeztetés nap ez városunk kath. lakóira nézve, melyen hön szeretett főpásztorunk Scitovszky János bibornok-érsek ő főmagassága híveit kegyes látogatásával megörvendeztetvén 1823 erősített meg a sz. Lélek kegyelmével s az üdvösség olajával a hitben. Ugyan e napon áldotta meg ő főmagassága a helybeli plebánia egyház új orgonáját, kérvén a Mindenhatót: miszerint ezen Isten dícsőségére készített hangszer mennyei áhitatra indító hangjai kísérik a buzgó hívek sz. énekeit imádamód fölsége elé. — Az 1848. sept. 17-iki borzasztó tüzvész elhamvasztotta a nagyszerű sz. András egyházat vele együtt a remek orgonát, több éven át pusztán állott az Urnak szent hajléka, míg a kegyes adományozók, különösen Ő cs. k. apostoli Felségének fejedelmi bőkezűsége lehetővé tevék az egyház felépíttetését; az új orgona elkészítésével Bukow Károly osztrák cs. k. és porosz udvari orgona művész lön megbízva, azonban nem láthatta remek művét befejezve mert néhány hóval az orgona teljes felszerelése és hangolása előtt az Ur magához szólította, a mű folytatását betegsége alatt és halála esetére fő segédére Rumpel Jánosra bízta, ki is a benne helyezett bizalomnak tökéletesen megfelelt, mert az általa befejezett mű valóban remekmű valamint a városi közönség, ugy különösen a szakértők részrehajlatlan ítélete szerint. E remek orgona, melyet már a kül szépség s izlésteljes esin is egész nagyszerűségében tüntet elé, 41 változattal bír, az egyes hangok méltóság- s erőteljes összhangzata képes a fogékony kedélyt az ajtatos ima, őszinte hála és gyermeki bizalom sz. érzetével eltöltve égbemelni; különösen meghatók a magán hangok, tekintve azoknak tisztán csengő kellemes hangzatát. Különös elismeréssel és méltó dícsérettel emelte ki a művész ügyességét Köhler Ede ur bécsi orgonaművész, ki az új orgona megbírlására kéretett fel, midőn azt minden tekintetben a nagyszerű bel- és külszerkezetet, valamint a kellemes és tiszta hangzatot illetőleg jelesnek és nagyszerű remekműnek nevezte. Méltán ajáljuk tehát a fennevezett Rumpel János urat mint értelmes s ügyes orgonaművészt a ft. magyar papság, a t. cz. egyházi kegyurak és községek becses figyelmébe, és kegyes pártolásába.

Komárom, máj. 30-án 1865.

Guoth Lajos, a bizottmány elnöke. Borghese Ferd., egyház gondnoka. Ströcker József, karnagy.

Szerkesztői mondanivalók. Sch. Apatiu, Becces kérédezősködésére: Ig n; 1 for. —

Kiadja a **Szent-István-Társulat** (borz-utca 3. sz.). — Felelős ideigl. szerkesztő: **Füssy Tamás.**

Nyomatott Pesten, 1865. Emich Gusztáv magyar akadémiai nyomdászánál (Barátok tere 7. sz.)